

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 257

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, OCTOBER 30TH, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Predsednik male banke aretiran, ko je poneveril \$400,000. Vsi vlagatelji bodo izplačani po zvezni vladi

Ulrichsville, Ohio, 29. oktobra. Charles Wheland, predsednik Union banke v tem mestu, je bil včeraj aretiran po državnih oblasteh, potem ko je priznal, da je osleparil banko, katere predsednik je bil, za \$400,000.

Wheland je star šele 45 let in dobro poznan v sportnih krogih. Njegovo aretacijo je povzročil H. S. Squire, državni ravnatelj bank, ki je ne pričakovano pred par dnevi poslal v banko tri državne računske eksperte, ki so takoj dognali, da ima banka velik primanjkljaj.

Brez nadaljnjega vpraševanja so takoj aretirali predsednika in vso upravo, ki je priznal, da je ukazal uradnikom v banki zapisovati napačne podatke. Pozneje je bil Wheland izpuščen pod varščino \$25,000.

Wheland je na sodniji priznal, da je špekuliral z delnicami na borzi, da je imel smolo in da bo znašala zguba \$400,000. Povedal je tudi, da škode ne bo mogel poravnati, ker je brez vsakih sredstev.

Bankir Wheland je bil navdušen pristaš kandidata Landona. Njegova banka je prva v državi Ohio, ki je od leta 1933 zaprla vrata. Država banki ne bo več dovolila poslovanja. Vsi vlagatelji, ki imajo do \$5,000.00 v banki, bodo tekom 14 dni popolnoma izplačani v gotovini, oni pa, ki imajo nad \$5,000 v banki, dobijo nekoliko manj. Da bodo vlagatelji do \$5,000.00 izplačani, je zasluga predsednika Roosevelta, ki je od kongresa Zed. držav izposloval dotično postavu.

Francija je odredila novo oboroževanje v pričakovanju napada od Italije in Nemčije

Paris, 29. oktobra. Francoska socialistična vlada je hitro odgovorila na grožnje Italije in Nemčije, ki sta sklenili medsebojno pogodbo. Francija bo začela z novim in ogromnim oboroževanjem.

Francoski socialistični kabinet je odredil včeraj pri izredni seji, katero je sklical minister, da se pripravi \$230,000,000, da se v prihodnjih par letih popolnoma modernizira francosko zračno bojno flotilo.

Obenem ima kabinet pripravljen poziv na francoski parlament, da dovoli nova sredstva za

nadaljno utrditve francosko-belgijske meje, odkar je Belgija proglasila svojo nevtralnost glede Nemčije in Francije.

Da dobi francoska vlada denar za nadaljno oboroževanje je sklenila predložiti parlamentu načrt za zvišanje davkov. Zlasti dohodninski davki vseh oseb, ki zaslužijo nad \$2,500.00, bodo silno zvišani.

Na drugi strani se pa poroča iz Bruslja, glavnega mesta Belgije, da je tudi belgijska vlada začela utrjevati svojo mejo proti Franciji. Ta meja dosedaj ni bila utrjena, ker sta se nahajali Belgija in Francija v najboljših prijateljskih odnosih.

Ostra kritika

Herbert Duffy, ki je demokratski kandidat za generalnega pravdnika države Ohio, je včeraj ostro kritiziral John Brickera, sedanjega državnega pravdnika, ki je republikanec in ki se poteguje za governerski urad, ker je Bricker kot generalni državni pravdnik neusmiljeno zadrževal denar bančnih vlagateljev v državi Ohio. Bricker je kot generalni državni pravdnik najel nič manj kot 153 odvetnikov, svojih prijateljev, ki so "upravljali" premoženje zamrznjenih bank za "svoje delo," kot je izjavil Mr. Duffy. To pomeni, da bodo dobili ljudje toliko manj denarja. In človek, ki je to povzročil, se poteguje za governerski urad na republikanskem tiku države Ohio! Da si boste to zapomnili!

Nov grob

V Charity bolnici je preminul Vlado Matič, star 66 let, stanujoč na 1400 E. 34th St. Ranjki je bil doma iz sela Tovariše, ki je tedaj spadalo pod Ogrsko, sedaj pa pod Jugoslavijo. Ranjki je bil v Ameriki 29 let. Za pogreb ranjkega skrbi Mr. Živkovič, krojač na 4800 Superior Ave. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sino-vi v soboto popoldne v cerkev sv. Save na 36. cesti in na rusko pokopališče. Naj bo ranjkemu ohranjen, blag spomin!

Pozor, volivci!

Generalni tajnik države Ohio George Myers je izdal včeraj javni apel na vse volivce v državi Ohio, da volijo pravočasno. Zlasti pozivlje vse one, ki so tekom dneva doma, da volijo med 8. uro zjutraj in do 3. ure popoldne. Po tretji uri popoldne začnejo prihajati delavci iz tovarnen in uslužbenci iz pisarn, katerim se mora dati prednost. Nikar ne čakajte na zadnji trenutek. Vsi, ki ste tekom dneva doma, volite tekom dneva, kajti proti večeru bo tako gnječa pri volivnih kočah, da boste stali uro ali več v vrsti. Zlasti hišne gospodinjje naj volijo tekom dneva, zvečer pa naj se da prednost delavcem, ki prihajajo od dela!

Prenovljeni prostori

Te dni so delavci začeli s prenovitvijo pročelja Grdinove (Twilight) plesne dvorane in brivnice, ki se nahaja v istem poslopiju. S tem bo dobila naselbina zopet kos lepote in napredka. Delo bo gotovo v približno enem mesecu in bo gotovo krasen naselbin.

Šesta obletnica

V nedeljo 1. novembra se bo ob 7. uri zjutraj brala v cerkvi sv. Vida maša zadušnica za pokojnim Johnom Zagorcem v spomin šeste obletnice smrti ranjkega. Prijatelji in sorodniki so prijazno vabljeni.

Štiri glasovnice za vsakega volivca

Potrebno je, da danes raztolmačimo našim 30,000 državljanom v Clevelandu in okolici glede raznih volivnih listkov, ki bodo predloženi vsem volivcem v torek 3. novembra, ko pridejo v volivno koč.

Vsak državljan bo dobil v roke štiri glasovnice. Največja glasovnica je predsedniška, ki je 26 palcev dolga in 15 široka. Na tej glasovnici so imena vseh kandidatov za vse zvezne, državne in okrajne urade.

Prva klonova predsedniške glasovnice obsega demokratske kandidate, to je, ime predsednika Roosevelta, guvernerja Daveya, kandidate za državne urade, za kongresmane, za državne senatorje in poslance ter imena vseh kandidatov za okrajne urade.

V drugi koloni dobimo vse republikanske kandidate. Letos bo prvič v zgodovini predsedniških volitev, da na predsedniški glasovnici ne boste dobili imen predsedniških elektorjev. Za demokrate bo samo ime Roosevelta, za republikance pa ime Landona.

V tretji koloni so predstavljeni kandidati komunistov, ki pa imajo samo predsedniškega in podpredsedniškega kandidata, kandidata za kongres, in kandidata za guvernerja in podguvernerja.

V četrti koloni je takozvani "Union Ticket," na katerem kandidata za predsednika. Peto kolono predsedniške glasovnice predstavlja lista neodvisnih kandidatov. V tej koloni boste našli samo dva imena.

Osem policistov obtoženih od porote

Cleveland. — Potem ko je velika porota v Clevelandu tekom treh tednov zasliševala priče, ki so pripovedovale, kako so policisti, visoki in nizki, pobirali graft in podkupnino od ljudi, ki so prodajali tekom prohibicije opojno pijačo, je včeraj ista velika porota izdala obtožnico proti osmim policistom v Clevelandu. Med obtoženimi policisti so inšpektor Edwin Burns, kapitan Harwood, poročnik Nebe, poročnik Brady, saržent Price, policist Alberts, Shoemaker in Scotts. Obenem je načelnik velike porote naznanil, da preiskava še ni končana in da pridejo na vrsto še nadaljni visoki in nizki policisti, ki so grafted tekom prohibicije, dočim bo več osumljenih policijskih uradnikov oproščenih vsake obtožbe. Kot je velika porota preračunala, so obtoženi policisti dobili tekom prohibicije nekako šest milijonov dolarjev podkupnine in grafta.

Pričevanje končano

Včeraj so pričale zadnje priče pred veliko poroto v Clevelandu glede policijskega grafta v Clevelandu ob času prohibicije. Zadnja priča je bil policijski načelnik Mattowitz. Kakih 20 policistov je prizadeh. Nad 70 bivših prodajalcev nepostavne pijače je pričalo. Velika porota bo danes ali jutri, ali najkasneje prihodnji teden izdala tozadevne obtožnice.

In sicer je prvo ime John L. Mihelich, kandidat za kongresmana v 20. okraju, in John M. Sulzmann, kandidat za okrajnega šerifa. Naj ponovno povdarimo na tem mestu, da če želite voliti za predsednika Roosevelta, za Mihelicha, Ogrina in Boyd-Boiča, da gotovo naredite križ v krogu pod petelinom, ki je znak demokratske stranke.

Ko ste naredili križ pod petelinom, poiščite v isti koloni ime Martin L. Sweeney. Prečrtajte dobro to ime, potem pa se ozrite v zadnjo kolono glasovnice, kjer boste dobili ime John L. Mihelich. Naredite pred tem imenom križ.

Druga glasovnica je sodnijska, ki je dolga 27 palcev in široka tri in četrt palca. Volili bomo sodnike za najvišjo sodnijo države Ohio, nadalje probatnega sodnika, sodnike Common Pleas sodnije.

Na tej glasovnici boste dobili ime našega lastnega rojaka in kandidata, ime: Frank J. Lausche. Volivce posebno opozarjamo, da skrbno pazi, da ne bodo naredili pred več imeni križ kot je potrebno. V koloni n. pr., kjer je ime Frank J. Lausche, volite samo za Lauschea, da bo glasovnica veljavna. Proti Lauschetu sta dva kandidata, in potrebno je, da veste, da naredite samo pred Lauschetovim imenom križ.

Tretja glasovnica se tiče raznih sprememb k državni ustavi in novih davkov. Prvo vprašanje na tej glasovnici je: ali naj se odpravi dvojna obveznost bančnih delničarjev sedaj, ko garantira vlada Zed. držav ban-

čne depozite? Naredite križ tam, kjer je zapisano: Yes.

Drugo vprašanje na isti glasovnici se tiče odprave prodajnega davka na živila. Ko bodo volivci odobrili ta predlog, tedaj bo davek na meso in na gročrjo odpravljen že 11. novembra, 1936. Volite "Yes."

Tretji predlog na isti glasovnici je, če ste za to, da se dovolijo državnim oblastem, da zvišajo davke za religio podporo. Davki bi znašali letno 3 cente od \$100.00 davčne vrednosti. Premislite, če je to potrebno ali ne.

Četrto vprašanje na isti glasovnici je, če dovolite, da se zvišajo davki, da se dobi dovolj denarja, da se popravijo stare šole in zgradijo nove. Večina državljanov se strinja s tem, da se dovoli ta davek, resnica pa je, da se ti davki letno tako zvišujejo, da jih povprečni lastnik hiše kmalu ne bo mogel več plačevati.

Preostaja še četrta glasovnica, ki je v resnici popolnoma nepotrebna. Na tej glasovnici doite vprašanje, če dovolite, da se ustvari posebna čarter komisija, ki naj spremeni sedanjo obliko okrajne vlade.

Gotovi politikarji nikdar ne dajo miru državljanom. Neprestano skušajo reformirati, in namesto da bi položaj izboljšali, ga poslabšajo. Tozadevna sprememba okrajne vlade je bila zavrnjena že lansko leto od strani volivcev, toda politikarji skušajo ponovno dražiti ljudi.

Volite "no" na tej glasovnici, tako da vas bodo politikarji enkrat v miru pustili z neprestanimi in nepotrebnimi reformami in spremembami vlade.

Shod v ponedeljek!

Demokratski klub 23. varde, kjer živi in voli največja skupina ameriških državljanov slovenskega in hrvatskega rodu, pride di v ponedeljek, 2. novembra, na predvečer predsedniških volitev, svoj običajni javni politični shod. Vrši se bo v avditoriju S. N. Doma. Najbolj prominentni demokratski govorniki bodo nastopili. Imena govornikov pričemo jutri. Na shod niso vabljeni samo državljani 23. varde, pač pa ameriški državljani slovenskega rodu iz vseh delov mesta. To bo največji politični shod v Clevelandu v prilog ponovne izvolitve delavskega prijatelja predsednika Roosevelta.

Politična stava

Mr. John Elmi, lastnik restavrantu v bližnjem mestu Wellington, Ohio, je stavil z nekim delavcem, ki deluje za Landona, da če bo Landon izvoljen, bo Elmi dajal delavcu za prihodnja štiri leta vsak dan eno čašo kave zastoj. Ako bo za Roosevelta izvoljen, tedaj mora dotični delavec plačati enkrat za eno čašo kave v njegovem restavrantu.

Ponesrečba

Ponesrečel je rojak Mr. John Debeljak, 7109 Lockyear Ave. Nahaja se na svojem domu pod zdravniškim nadzorstvom. Rojaki ga lahko obiščejo.

Rev. Coughlin zopet naziva predsednika—skebon!

Providence, Rhode Island, 28. oktobra. Rev. Charles Coughlin, radio pridigar, je včeraj ponovno izjavil, da je predsednik Roosevelt "največji skebski delodajalec, kar jih še pomni zgodovina svetovne civilizacije." Dobesedno je Rev. Coughlin dejal: "Jaz ponovno izjavljam, da je WPA največja skebska armada, ki se je kdaj regimentirala v Ameriki, in pri tem nisem pozabil oživetj spomina na suženjske dneve pred Lincolnom in na sužnje, ki so garali v času rimskega imperija." Ko je Rev. Coughlin to povedal, je pa izjavil, da je resnica, da je predsednik Roosevelt naredil mnogo dobrega in silno dvignil družabni standard Amerike, toda, na vsak način mora predsednik Roosevelt biti odstranjen iz ameriškega političnega pozorišča.

Nocoj je shod

Hrvatski demokratski klub v Clevelandu ima nocoj politični shod v Hrvatskem narodnem domu na 6314 St. Clair Ave. Klub deluje za izvolitev predsednika Roosevelta. Med govorniki bodo: Wm. Boyd-Boič, J. J. Boyle, D. Lybarger, Frank Cullitan, John L. Mihelich, podguverner Mosier in sodnik Frank J. Lausche. Pridite!

V bolnici

Mrs. Agnes Zagar, 3569 E. 80th St. se nahaja v St. Luke's bolnici, kjer je prestala operacijo. Nahaja se v sobi št. 203. Prijateljeja jo lahko obiščejo.

Predsednik Roosevelt je bil izžvižgan na Wall Streetu, dočim mu je priprosti narod iskreno aplavdiral v New Yorku

New York, 29. oktobra. Predsednik Roosevelt je včeraj obiskal mesto New York, kjer je govoril izvenpolitično pri dveh slavnostih. Vozil se je po mestu, in ko je došel v Wall Street okraj, kjer je glavni stan velefinančnikov, so ga ljudje glasno izžvižgali in napadli s tulečimi glasovi.

Roosevelt je vzel ta nastop finančnikov z dobro voljo, in ko se je pozneje vozil po onih delih mesta, kjer stanujejo siromašni slejki prebivalstva, je bil tako prisrčno sprejet od siromakov, da so mu prišle solze v oči.

Predsednik Roosevelt je došel v New York, da je navzoč pri prslavi 50-letnice postavitve kipa Svobode, kateri kip je podarila leta 1886 francoska republika amerškemu narodu.

Roosevelt se je vozil po Park Ave. in je njegov avto skoro trčil v avto republikanskega kandidata Landona. Najbolj so bili razočarani newyorški policisti, ki niso vedeli za trenutek, ali naj pazijo na parado predsednika Roosevelta ali naj skrbijo za varnost kandidata Landona. Roosevelt je imel v New Yorku šest govorov. Najbolj značilen je bil njegov sprejem na Staten Islandu. Otroci vseh šol v tem okraju, 26,000 po številu, so bili prosti šole ves dan, ko je došel Roosevelt.

Predsednik pa ni odobral nastopa otrok, ki so zapeli, ko je predsednikov avto vozil mimo otrok, sledečo kritiko: "Two, four, six, eight — who do we appreciate — Roosevelt! — Hurrah!" Potem pa: "Two, four, six, eight, who do we hate, Landon — Boo!"

Značilne so bile besede predsednika, ko je govoril o tujezemcih, ki so postali ameriški državljani. Je rekel Roosevelt: "Ponosen sem na tujezemce, ki so prišli sem in postali iz lastne volje ameriški državljani. "Moje mnenje je, da mi nam tem novim ameriškim državljanom veliko premalo pomagamo. Naloga vlade v bodočnosti mora biti skrbeti v največji meri za tujezemce, ki so postali ameriški državljani. Nekaj smo že naredili za nje, toda naša naloga v bodočnosti bo približiti tem novim borcem ameriške republike popolno priznanje!"

Moje mnenje je, da mi nam tem novim ameriškim državljanom veliko premalo pomagamo. Naloga vlade v bodočnosti mora biti skrbeti v največji meri za tujezemce, ki so postali ameriški državljani. Nekaj smo že naredili za nje, toda naša naloga v bodočnosti bo približiti tem novim borcem ameriške republike popolno priznanje!"

Izrežite to!

Enako važna kot je volitev predsednika Zedinjenih držav, je važna volitev sodnikov, kajti sodniki imajo v mnogih slučajih večjo oblast kot kongres ali predsednik Zedinjenih držav. Na drugem mestu današnjega lista je dobro raztolmačen sodnijski volivni tiket. Naj na tem mestu se prinesemo imena sodnikov, o katerih je naše uredništvo prepričano, da so iskreni, pošten in delavstvu naklonjeni. Volite sledeče sodnike: za najvišjo sodnijo države Ohio: George S. Myers in Will P. Stephenson. Za sodnika apelatne sodnije: P. L. A. Liehley. Za Common Pleas sodnike: Bradley Hull, Joy Selth Hurd, Neil W. McGill. FRANK J. LAUSCHE. Harrison Ewing, FRANK J. MERRICK, Frank J. Kus in Nelson J. Brewer. Prosim, da izrežete to notico iz lista in jo ponesete s seboj prihodnji torek v volivno koč, kar vam bo pomagalo, da izberete sodnike po ljudski volji.

Radio program

Tekom slovenskega radio programa v nedeljo 1. novembra bo zapel Louis Grdina sledeče tri pesmi: 1. "En starček je živel." 2. "Gor čez jezero." 3. "Sladko je vince." Igrala bo Frank Sintičeva godba. Tekom radio programa bo govoril Mr. Louis Drašler v prid ponovne izvolitve predsednika Roosevelta. Program se bo odvijal od 2.15 do 2.45 popoldne v nedeljo potom WJAY radio postaje.

Iz bolnice

Iz bolnice se je vrnil Mr. Louis Zakrajšek, 18806 Pawnee Ave. Želimo mu, da bi skoro popolnoma okrevl.

Zanimanje za Lauschea

Poročali smo že, da se je vse clevelandsko angleško časopisje izjavilo v prid kandidaturi našega sodnika Franka J. Lauschea. Za clevelandskimi angleškimi časopisi pa ne zaostajajo tudi časopisi, ki izhajajo v predmestjih. 12 teh časopisov se je izjavilo na prominentnem mestu za našega sodnika. Včeraj smo pa bili začudeni, ko smo čitali uredniške članke v "The Lakewood Courier" in "Shaker Heights Record," ki iskreno priporočijo v izvolitev Lauschea. Omenjena časopisa nista do sedaj še nikogar priporočila v čoljih letih obstanka, ki ni dišal po anglo-saškem izvoru. Splošno se pričakuje, da bo dobi sodnik Lausche najvišje število glasov izmed vseh sodnijskih kandidatov.

Preiskava se nadaljuje

Preiskava proti policistom, ki so tekom prohibicije sprejemali denar od prodajalcev opojne pijače, se bo nadaljevala. Pričakuje se, da bo 20 nadaljnjih policistov obtoženih. Med onimi, ki so dajali policistom denar, ker so policisti sicer grozili, da jih bodo aretirali, so tudi sledeči: Joseph Birk, Louis Gregorič, Gašper Korč, Frank Strass, Albina Filipič, John Zgone, Tonie Jerman, Gertrude Duša, Rose Zupančič, Anton Baraga, Tony Arko, Joe Likozar, John Srakar, Joe Vidmar, Andy Bačnik in drugi. Omenjeni so tekom par let dali raznim policistom mnogo tisoč dolarjev pod grožnjo, da bodo aretirani, ako ne plačajo.

Slovenski glasbenik

Učenci, ki se vpišejo v Smerda's glasbeno šolo, na gitaro ali harmoniko, dobe pouk od dovršenega slovenskega glasbenika, Mr. Skullya.

Pogreb Hoziana

Pogreb pokojnega Jos. Hoziana se vrši danes v cerkev sv. Pavla na 40. cesti.

Država California ima največje avtomobilov, katerih so registrirali letos 2,430,300.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50; Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00; Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 257, Fri., Oct. 30, 1936

Roosevelt in razredni boj

Politični sovražniki predsednika Roosevelta slednje- ga obtožujejo, da je on prišel razredni boj v Ameriki. In pravijo, da je to kriminalen zločin v deželi, kjer je bil ves narod kakor ena sama velika, srečna družina.

Pomudimo se malo pri tem vprašanju.

Ali imamo v tej deželi v resnici razredni boj? Well, dejstvo je, da so v teh volitvah bogataši kot celota za Landona in siromaki kot celota za sedanjega predsednika. To je nekakšna tekma med dvema razredoma. Ali je predsednik Roosevelt prišel ta razredni konflikt?

V tej deželi imamo, približno rečeno, deset mož, kateri imajo več kakor \$100,000,000 vsak, in 10,000,000 družinskih poglavarjev, ki nimajo skoraj ničesar. Izmed onih desetih, ki imajo več kakor \$100,000,000 vsak, so Ford, Mellon in Rockefeller, katerih vsak ima več ko pol milijona dolarjev. Vsi ti so seveda z dušo in telesom za Landona.

Predsednik Roosevelt ni ustvaril teh razmer. On je samo javno povedal, s čimer je storil smrten greh v očeh stare garde, da je bogastvo preveč nesorazmerno razdeljeno, kar ni varno za našo deželo, in da je treba to razmerje izravnati.

Nikakor ne vidimo, kaj je pri tem zakrivil predsednik Roosevelt, da ga dolže, da je prišel razredni boj. Te razrede je ustvaril denar, ali pa pomanjkanje istega. Te razrede smo imeli v razdobjih, ko je vladala največja prosperiteta. Statistike dokazujejo, da smo imeli leta 1929 skoraj 6,000,000 ameriških družin (20 odstotkov vseh ameriških družin), ki so imele manj kot \$1,000 dohodkov na leto, dočim je imelo okoli 12,000,000 družin (40 odstotkov vseh ameriških družin), manj kot \$1,500 letnih dohodkov.

Letni dohodek \$1,500 znaša, razdeljen na tedne, \$28.85 na teden — in to je tedenski dohodek za družino, ki šteje tri, štiri ali več oseb, ne pa za eno samo osebo. In kdor misli, da je to dovolj velik dohodek, naj kar poizkuša preživljati z njim povprečno ameriško družino ter jo preskrbljati s potrebnimi življenjskimi potrebščinami, da molčimo o kakšnem luksusu.

Staro-dealerji se motijo, če mislijo, da bi se jim za zmerom posrečilo ohraniti ljudstvo v veri, da so ena sama velika in srečna družina in da se ne smejo pritoževati, če vidijo, da vedno "ta kratko vlečejo." Da, naše ljudstvo je to verjelo — dolgo časa je to verjelo; verjelo je, da bo ameriški sistem polagoma in stopnjevaje dvignil življenjski standard in da bomo nekega dne vsi živeli v razkošnosti. Toda leta 1929 se je ta ameriški sistem nevarno nagnil in skoraj porušil in skupina ljudi z malimi dohodki je pričela misliti ter prišla do zaključka, da je treba nekaj ukreniti.

Predsednik Roosevelt si je prizadeval skrajšati delovne ure, določiti minimalne plače, odpraviti delo otrok, uničiti vratorezno kompeticijo, ustanoviti kontrolo nad borzizanci in gemblerji z delnicami in uravnovesiti dohodke farmarjev z dohodki meščanov. To je ves razredni boj, ki ga je on pričel, ker je hotel, da bo v Ameriki lahko vsakdo dihal.

Ti, ki ga obtožujejo, da je prišel razredni boj, naj nikar ne pozabijo, da če bi se še kaj časa nadaljevalo stanje, ki je tako bujno cvetelo pod Hooverjevo administracijo, bi imeli tu kmalu druge vrste razredni boj. To bi bil boj po komunističnih načrtih, s krvavo reakcijo posedujočega razreda po fašističnem receptu, kakršnega sta iznajšla Mussolini in Hitler. Toda Roosevelt je storil vse, da je to preprečil, dočim bi se vse to, če bi staro-dealerji mogli obdržati Hooverja v uradu, najbrž že davno uresničilo, ker siromašni razred bi videl v tem edini izhod iz svojih težav.

Mi ne moremo nazaj k staremu dealu, kar Landon sam priznava. Kar se pa tiče odprave razrednega boja, ga je prav tako nemogoče odpraviti, ako se istočasno ne izpremeni vse človeške narave. Človek je boreča stvar. On se neprestano bori z drugimi narodi v oficialni ali neoficialni vojni.

Predsednik Roosevelt ni pričel razrednega boja; on si je le prizadeval in si prizadeva, da obdrži ta boj v mejah postavnih, mirnih in varnih vezi.

Lojze Rozman:

Državni kapitalizem v Evropi

Kolektivno lastništvo ter obratovanje ekonomskih in finančnih podjetij je bilo pred vojno skoro izključno v zasebnih rokah. Državna kapitalistična podjetja, ki bi služila v dobrobit celega naroda, so bila šele v povojih. Toda po vojni se je pa slika docela spremenila.

Najbolj markanten zgled nam v tem oziru nudi Rusija, ki je prvotno pridigala vsemu svetu, da je popolnoma zatrla kapital. A danes pa Sovjeti pretvarjajo svojo ekonomsko strukturo v duhu čistega državnega kapitalizma. Toda ker

bil ta, da država sama prevzame obratovanje privatnih podjetij, katera so namenjena javni potrebi ter koristi in katera ne poslujejo povoljno.

Najbolj tipični zgled državnega kapitalizma nam nudi Anglija s svojimi državnimi korporacijami, kakor: Port of London Authority, ki upravlja imetje razpadlih pristaniških družb ter ima vse pravice privatnega podjetja. — Dalje Forestry Commissioners, ki upravljajo ter eksploatirajo državne gozdove kot privatna trgovska firma. Ne smemo pozabiti na Central Electricity Board, ki kupuje tok od privatnih in občinskih elektrarn ter ter ga naprej prodaja. — British Broadcasting Corporation ima monopol na radio. — Londonska potniška prometna družba upravlja imetje kakih devetdeset privatnih prometnih podjetij v Londonu. Država lastuje delnice v Imperial Chemical Industries, katero podjetje je sicer v privatnih rokah. Država je solastnik iz razloga narodne obrambe. Dočim ni znano, da bi država bila v posesti delnice Angleške zrakoplovne družbe, vendar ni dvoma, da ne bi država izvajala kontrole potom subvencij. Tu je nekaj zgledov in rezultatov angleške obnavljalne politike, katero Lord Lothian imenuje socialni kapitalizem ali sodelovanje privatnih in državnih interesov.

Današnja Nemčija reprezentira veliko kapitalistično podjetje, katero lastuje delnice domačih družb ter ima investicije v inozemstvu. Iz razloga narodne obrambe je vložila kakih 260 milijonov mark v cianidno industrijo. — (Razstreliva ter stрупeni plini). Leta 1932 je dala parobrodni družbi Hapag Lloyd 420 milijonov mark ter v zameno zahtevala osem direktorskih sedežev ter razdelitev kapitala 10 proti 3. Razen tega država participira v ladjedelnicah ter velikanskih kovinskih podjetjih. Centralno kontrolo trgovskih kreditov izvaja Državna kreditna družba (Reichskreditgesellschaft), katere članice so druge nemške banke. Nemški sistem državnih bank igra veliko vlogo v razdeljevanju in posredovanju kredita poljedelcem ter občinam. Vlada kontrolira približno 80 odstotkov privatnih elektrarn, ki so združene v kolektivno podjetje, katerega delnice so v rokah države.

Francoska državna industrija ter kapitalizem datirata daleč nazaj v srednji vek, ko so se obrtniki začeli organizirati v razne obrtne zadrage, okrog katerih so se v teku časa razvila mesta. Francija se je dolgo nahajala deloma pod pol državnim, deloma pod pol liberalnim režimom. Dejansko Francija živi danes svoj novi "srednji vek" ter dodaja zgodovini javnega in zasebnega lastništva novo poglavje. Država je zainteresirana osebno v oni industriji, katera služi narodni obrambi. Več milijonov frankov je investiranih v kemično industrijo. Pred kratkim je francoski parlament uzakonil nacionalizacijo produkcije orožja. Francoska vlada lastuje nadpolovnično večino delnic zrakoplovnih družb. Kakor govore zadnja poročila, je vlada objavila, da bo nacionalizirala vsa podjetja, ki izdelujejo aeroplane, motorje ter zrakoplovno opremo. Država bo lastovala dve tretjini vseh delnic, nadzorovala bo ves obrat ter izplačevala prejšnjim lastnikom normalne dividende na ostale delnice. Namerava zgraditi ter obratovati štiri obsežne konstrukcijske tvornice za avijatiko. Vlada je dala parobrodni družbi Compagnie Generale Transatlantique dva milijona frankov ter je anulirala vse pravice prejšnjih delničarjev. Država ima v posesti

velik del vodnih elektrarn. — Upravlja telefon, telegraf, radio in ima monopol na tobak, obratuje dve veliki železniški progi, dočim so štiri v rokah privatnega kapitala; je delničar pri več velikih bankah ter posreduje in regulira kredit. — Naravno je, da je povodenj odredb fašistične vlade poplavljal celokupno gospodarsko in finančno strukturo Italije. — Smrtni udarec privatnemu kapitalu je zadala italijansko abesinska vojna, ker je gospod Mussolini smatral, da je upravičeno spraviti ves italijanski živelj pod fašistično kontrolo. V kolikor se je privatni kapital še obdržal, pa leži na njem težka roka Mussolinijeva, katera je pripravljena polastiti se ga vsak trenutek. V kemični industriji ima država nad 50 milijonov lir delnic Državne tovarne za umetna gnojila. Vlada je izsilila fuzijo vseh parobrodskih družb ter ima velike investicije v novem podjetju. Mussolini je ustanovil Institut za industrijsko rekonstrukcijo, ki je pa razdeljen v dva individualna dela. Prvi likvidira vsa podjetja, katera ne obratujejo povoljno glede na dobiček. Ima na razpolago kakih 85 milijonov lir, katera vsota je predvidena v državnem proračunu; druga ppanoga tega instituta pa podpira nova podjetja. Obratni kapital znaša en bilijon lir posojila, katero garantira država. — Brez državnega dovoljenja ni mogoče graditi ali obratovati novih tvornic. Z eno besedo, Il Duce ter njegovi oprede pretvarjajo vse gospodarstvo v fašistično kapitalistično državo.

Tudi v drugih evropskih državah obstoji državni kapitalizem v mnogih fazah narodnega gospodarstva. Splošno moremo razdeliti ves sistem v nekako sledeče dele:

1. Država lastuje vsa podjetja brez izjeme.
2. Država ima kontrolo nad podjetji s tem, da je delna lastnica kapitala ali delnic.
3. Država kontrolira podjetja, katera služijo javni uporabi, ta podjetja pa obratujejo kot privatne družbe.

Poročila evropskih gospodarskih izvedencev govore v splošnem v prilog državnim podjetjem. Seveda so tudi ta obetila "splošno gospodarsko krizo kakor privatna. Brez dvoma pa je največja ovira uspešnega poslovanja nesrečna birokracija. Prevelik in prekompleksiran upravni aparat bolj ovira, kot pa pospešuje obratovanje. V več slučajih državni upravitelji ali niso kompetentni za dotično mesto, ali pa jim manjka podjetnosti, kar je predpogoj uspešnega razvoja vsakega podjetja.

Mnenja večšakov, ko se bavijo z državno - kapitalističnim vprašanjem, so jako razdvojena. Eni trdijo, da je kompromis med državnim in privatnim kapitalom nemogoč, drugi pa so, kot na primer francoski socialisti, prepričani, da je dana možnost srednje poti. Toda oblike ter metode poslovanja naj bi se ravnale po razmerah države, v kateri se državni kapitalizem izvaja. V Angliji, kjer je čut samouprave prešel narodu tako reko v meso in kri, državna podjetja poslujejo brezhibno brez posebnega pritiska ali pamešavanja vlade. V Nemčiji in Italiji je pa stvar zaradi skrajno centralizirane vladne forme povsem drugačna. Birokrati v teh državah nimajo oziroma nočejo imeti pojma o kakšni samoupravi, zato je "eo-ippo" poslovanje vseh državnih podjetij odvisno od diktatorjevega "fermana." V Franciji pa, kjer je uprava neka zmes individualizma in centralizacije, povzroča to mnogo političnega trenja.

Edino čas nam bo rešil težaven problem razvoja in kristalizacije evropskega državnega kapitalizma. Gardiner Means, profesor na Columbia univerzi, pravi: "... Potrebujemo najboljših intelektov, da nam bo mogoče zvariti nov vzorec mišljenja, da bomo združili politična in gospodarska vprašanja v integralno celoto, katera bi odgovarjala zahtevam današnjega časa."

Skrivnost razodeta

Ker je bilo mnogo povpraševanja, da kaj se kuha v naselbinah, naj to danes povemo. "Repoštev," tisti gorski duh se bo po mnogih letih zopet vrnil v našo sredo. S svojimi palčki bo zopet očaral tri rokodelske pomočnike, da bodo govorili samo tiste tri stavke, katere jih bo duh naučil: Mi vsi trije, — za denar, — to bi bilo čisto prav.

Kakšne zmešnjave to povzroči, si lahko vsak predstavlja. Ko na primer sodnik vpraša prvega: "Kdo je umoril tistega človeka?" mu mora nesrečnež odgovoriti: "Mi vsi trije!" Tudi druga dva rokodelca imata dosti sitnosti in zmešnjav s svojima stavkoma.

"Repoštev" ali "vsega je enkrat konec," je ena najbolj komičnih slovenskih iger. Ta igra se bo vprizorila na svetovidskem odru prvič po mnogih letih v soboto 7. novembra ob osmih večer.

Zakaj pa na soboto večer? Društvo Sv. Imena v fari sv. Vida, pod katerega pokroviteljstvom se igra vrši, je imelo asmiljenje za naše ljudi, ki morajo drugi dan delati, če je igra v nedeljo. Prepričani smo namreč, da ko boste igro videli, da se boste tako smejali, da vas bo ta smeh napravil v nedeljo nezmožne za vsako delo in to za najmanj 24 ur. Zaradi tega je igra v soboto, da boste šli lahko na delo v ponedeljek.

Ljudje pomnite, ki ste to igro že videli pred več leti, da smo imeli največjo srečo dobiti za vlogo nočnega čuvaja "Šolna" našega prvovrstnega igralca Mr. Leopolda Kuschana. Mislimo, da je s tem dovolj povedanega in da se boste smejali, kot se že dolgo niste. Tudi vse druge vloge so v dobrih rokah.

Zdaj naj povemo pa še to. Vstopnina je samo 35c. Čisti dobiček je namenjen za cerkev sv. Vida. Sedežev je v dvorani nad 300. Vstopnic je razprodanih že čez 100. Ostalih 200 pa danes dobite v trgovini Mr. Joseph Grdina, 6121 St. Clair Ave. Sežite takoj po vstopnicah, ker prvih 200 oseb, ki bodo prišle po vstopnice, jih bo dobilo, drugi se bodo pa kesali, zakaj si niso pravočasno preskrbeli vstopnic. "Pridite takoj po vstopnico, če se hočete enkrat prav imenito zabavati."

Torej prireditev bo v dvorani šole sv. Vida v soboto 7. novembra. Društvo Sv. Imena se trudi že več let za napredek fare in zato si je omislilo to prireditev. V zadnjih dveh letih je to društvo imelo samo eno veliko letno prireditev in sicer "Fall Festival." Imeli smo prireditev drugo nedeljo v novembru, smo servirali klobase in zelje, imeli smo plesno zabavo in "Floor show." Vse to samo za 50c. Ker go bile te zabave izredno dobro obiskane, je društvo sklenilo za letošni imeti dvo-dnevni program. V soboto igro "Repoštev" in v nedeljo zvečer po redni "Fall Festival." Oboji program je izredno vabljiv. Vstopnina k igri je 35c, za nedeljsko zabavo in zvečer s plesom ter "Floor show" pa samo 50c. Ako se pa kdo želi udeležiti oboja večera, dobi obe vstopnici za samo 75c, torej si prihrani 10c.

Čisti preostanek od igre gre za cerkev sv. Vida, od nedeljske zabave pa gre v sklad za novo bandedo našega društva. Ker mi vselej radi pomagamo cerkvi in ker vemo, da boste zadovoljni z našo postrežbo, upamo na obilno udeležbo oboja večera. — Od-

bor.

Če verjamele al' pa ne

Mr. Jaka Debevec, Cleveland, Ohio.

Čenjenj rojak: —

Stotisočkrat podpiram vse, kar si zapisal v svoji koloni z dne 26. oktobra 1936 glede banketov in govornišva. Bil je pa tudi že skrajni čas tozadevno misliti na korenite reforme, da se trpeče človeštvo reši nezaluzenih muk, katerih je deležno pri vsakem banketu ali sorodni prireditvi. Ta govorniška pošast se je pa že tudi tako razpasla, da če se ne omeji, ne bomo mogli več dolgo zdržati, ampak bomo drug

Sulzmann za šerifa

Sedanji okrajni šerif Sulzmann, ki je vsem Slovincem dobro poznan, je ponovno kandidat za okrajnega šerifa. Misli je že pustiti javno življenje in nič več kandidirati. Ker se je pa kot šerif in javni uradnik vedno izkazal za zelo vestnega, poštenega in humanitarnega javnega uradnika, so volilci Cuyahoga okraja napravili na Mr. Sulzmannu apel, da ponovno kandidira za okrajnega šerifa ter pred njega položijo 80 tisoč podpisov z zahtevo in prošnjo, da ponovno kandidira za ta važen urad okrajnega šerifa. Kot človek, ki je bil pripravljen ljudem pomagati in se boriti zanje, je Mr. Sulzmann pristal na zahtevo in željo državljanov ter vložil predložene mu podpise volivnemu odboru, in tako prišel na volivno listo. Ime Mr. Sulzmann se bo nahajalo v peti koloni, zaznamovani kot "neodvisna lista."

Sedanji okrajni šerif Mr. Sulzmann je bil od volivcev zaporedoma večkrat izvoljen za councilmana ter je to mesto častno zastopal več kot trideset let. Leta 1930 je Mr. Sulzmann resigniral kot councilman ter kandidiral za okrajnega šerifa in bil trikrat zaporedoma z veliko večino izvoljen. Mr. Sulzmann je imel do Slovinccev vedno velike simpatije in spoštovanje ter tudi nastavl v svoj urad več Slovinccev. Ker je bil Mr. Sulzmann vedno vesten in pošten uradnik in vedno naklonjen nam Slovincem, je naša državljanstva dolžnost, da ponovno volimo zanj kot šerifa. Ime Mr. Sulzmann se bo nahajalo na volivni listi v peti koloni, zaznamovani kot Independent Ticket. Naredite križ pred njegovim imenom.

J. Rožanec.

Mladinski koncert

Samo še par dni je do koncerta, katerega priredi mladinski pevski zbor Slovenskega doma na Holmes Ave. v soboto 31. oktobra ob sedmih zvečer v spodnji dvorani. Ako vas obišče kateri teh malčkov pred soboto, kupite vstopnico od njega, saj stane samo 25c in pridite jih poslušat v soboto večer in ne bo vam žal. Če to storite, daste mladini vzpodbudo do nadaljnje učenja v petju, kar jim bo gotovo koristno za bodoče in vi boste deležni par prijetnih ur razvedrila.

Kdor je bil zadnjič navzoč na njih prireditvi, vemo, da ga tu sedaj ne bo manjkalo, ker vsak je bil mnenja, da je tak večer vreden dolarja, če ga le ima in ne samo 25c. Zato pa odbor vabi tudi one, ki niso imeli prilike jih slišati na zadnji prireditvi, da jih pridete poslušati sedaj. Vsi so dobri pevci in pevke, ampak med vsako skupino se najde tudi najboljši in rečem vam, da je nekaj takih, da so junaki v tem pogledu. Pridite in prepričajte se, na bo vam žal. Po koncertu bo zgorej zaigrala Jankovič godba.

I. Kapelj.

za drugim pri banketih začeli padati v omedlevalo. Marsikateri žolodec je šel na blisk, živci marsikoga so razrahljali in splošno zdravje mnogih je prizadeto vsled tega zlodja. Ne samo to, tudi naše duše so več ali manj v nevarnosti, kajti med ordilom govoranc se marsikatera kletvica natihoma, zato pa toliko bolj iskreno izvije iz prs tega in onega trpljaka.

Iskreno ti čestitam za tvoj pogum. Spravil si v javnost nekaj, kar se dosedaj se nihče ni drznil. Prepričan sem, da ti bo narod iz srca hvaležen. Za svojo osebo rečem, da se mi tako dobro zdi, da bom od sedaj naprej vsakemu, kdor me bo hotel poslušati, povedal, da si od nas doma.

Seveda, v svrhu izvršitve tvoje lepe ideje, bo potrebno kolektivno delovanje. Torej, če boš organiziral kako društvo proti mlatenju prazne slame, me smatraj za ustanovnega člana. Ime organizacije je lahko "udruženje," kakor ti predlagaš, vendar se mi zdi, da bi bilo ime "Liga za varstvo ljudi" boljše. Saj imajo že skoro povsod lige za varstvo živali, zakaj ne bi imeli eno za varstvo ljudi. In če boš potreboval kaka pravila, kar v odbor me deni, skušen imam dovolj.

Tvoj predlog, da se zaenkrat organizira "udruženje," ki naj bi bil nekak odbor, ki bi hodil od banketa do banketa in bi nosil govornike v drugo sobo in jih tam držal, dokler niso skozi s svojim govorom, je mi kaven, toda bojim se, da ni izpeljiv. Kdo bi hotel iti v ta odbor? In če bi slučajno bil govornik močnejši od članov odbora, kaj potem? Kaj pa, če se govorniki tudi organizirajo in ustanovijo "protiudruženje?" Ne, to ne bo šlo. Jaz imam boljše idejo, kakor vselej. Poslušaj.

Ti veš, da se za vsako prireditev ali banket prodajajo vstopnice; in če je taka prireditev združena s plesom, je na vstopnicah in oglasih vedno napisano, katera godba bo igrala. Ko ljudje kupujejo vstopnice, hočejo vselej vedeti, kdo bo igral in koliko časa. V največ slučajih ime godbo odloči, ali bo rojak kupil tiket ali ne. Torej, zakaj bi ne bilo isto z banketnimi vstopnicami. Narod naj zahteva, da se na vstopnice zapiše imena govornikov, do se bo v naprej vedelo, kdo bo na banketu reševal "staro pravdo" milega naroda. Ali kdo bo tratil čas s pogrevanjem čestitk, katere bi prav lahko izročil na pristojno mesto pismeno ali ustmeno najmanj en mesec pred banketom. Ali bo kdo klepal prazne odlomke iz svojih življenjskih izkušenj, za katere se nihče ne briga in katere ima že itak tako "pofiksane," da še sam ne verjame vanje. Ali bo kdo polagal na srca prisotnih žrtve priporočila in nasvete, katerih je sam morda najbolj potreben. Ali kdo se bo obmetaval z besedami tja v en dan brez vsakega načrta in namena izvesti solidno misel.

Vidiš, Jaka, če bi se to napravilo, bi človek v največ slučajih vedel, kaj lahko pričakuje in bi se temu primeru znal ravnati.

Pa še nekaj. Ta sistem bi utegnil ustvariti nov profesion. Poglej. Vsak, ki bi aranžiral banket ali kaj podobnega, bi gledal na to, da bi dobil govornike, ki imajo največ privlačne sile. S tem bi se govorniška lista sila zmanjšala in posledica temu bi bila, da bi ostal na razpolago samo cvet govornišva, ki bi tudi lahko zahteval za svojo postrežbo kako tantijemo. Zakaj ne? Kdo se bo vedno zastoni celjustil. Zakaj bi ne bilo tako? Povej!

Pozdrav!

Leopold Kuschlan.

Šolske sestre vabijo!

Lepa je bila proslava v počast novomenovanemu Monsignoru našemu župniku Rt. Rev. B. J. Ponikvarju preteklo nedeljo zvečer. Tudi naši otroci nočejo zaostati in hočejo pokazati svojo mu gospodu župniku veselje nad njegovim odlikovanjem. Ta četrtek, torej večer, so mu priredili prav lepo tožadno proslavo v šolski dvorani.

Pa je ta proslava tako lepa, da bi je bilo škoda, da je ne bi tudi drugi farani videli. Tudi je bilo žnjo nekaj stroškov. Seveda, brez nič ni nič! Zato smo se odločili, da jo ponovimo v celotnem obsegu za odrasle farane in prijatelje našega Monsignora v nedeljo 1. novembra na praznik Vseh svetnikov zvečer ob 7.30, takoj po pobožnosti v cerkvi. Vstopnina bo za vse sedeže enaka 25c.

Naše č. sestre šole sv. Vida torej uljudno vabijo vse farane in tudi bivše farane na to proslavo, ki jo prirede otroci šole sv. Vida v proslavo Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvarju. Posamezne točke sporeda bodo deloma v slovenskem, deloma v angleškem jeziku. Še kaj več o tej proslavi boste brali v jutranji številki Ameriške Domovine. Otroci že razprodajajo vstopnice, pa če bi kam ne prišli, pridite vseeno, ker se bo dobilo vstopnice še v nedeljo zvečer. Toda boljše je, da si jih vnaprej kupite, bolj gotovo pridete!

Veselica v Warren, O.

Društvo Bratska sloga št. 32 SDZ priredi prijetno veselico, ples in zabavo v soboto 7. novembra v Hrvatski dvorani (prej imenovana Jugoslovanski dom) na Burton St. Vljudo so vabljeni vsi člani in članice društva, prijatelji ter znanci, da se domače veselice udeležijo. Naj omenim, da ves prebitek je namenjen za društveno blagajno, kar se rabi za pokritje stroškov. Naše prireditve so vedno dobro obiskane, zato se zopet pričakuje, da bomo prostore napolnili do slehernega kota. Prijatelji in člani društva se bodo zopet sešli in zabavali v družbi ter se nekoliko pogovorili. Brez dvoma bo vse mrgolelo in plesalo, ko bo zaigral Umek orkester iz Niles, O. valčke in polke. Vstopnina je samo 25c.

Kaj pa v spodnjih prostorih pri točini mizi? No, tam bo tudi vse preskrbljeno, da ne bomo imeli suhih grl. Naše članice bodo pa v kuhinji pripravile dober prigrizek. Vabimo naše prijatelje tudi iz drugih naselbin, da pridete k nam in se veselite z nami. Vaš poset bomo znali ceniti in vam bomo o priliki tudi drage volje vrnili.

Joe Racher, tajnik.

Drobtine na mizi

Euclid, O.—Prav hitro čas beži in dogodki se brzo vrste drug za drugim. Pa kaj hočemo, že mora biti tako. Kakršno vreme, taki ljudje. Huda bitka državne in deželne volivne kampanje se bliža proti koncu. Nič se ne ve, kaj vse se lahko zmeša s to politično godljo in pa navijanjem in zavijanjem položaja. Kompanisti pristokajo na svoje delavce na starodavni, značilen način. Seve, njim gre za kožo, kadar imajo demokratsko vlado na krmlu. Zato pa kažejo razne intrigne z velikimi profiti in pravijo: diktator nas bo pripravil na boben! Le nič jim ne verjemite! Mi delavci, farmerji in mali trgovci moramo držati skupno z Rooseveltom, najboljšim predsednikom, kar jih je Amerika še imela. On želi tudi malim ljudem dobro, ne samo bogatim, ker slednjim ne gre popolnoma nič na slabše... Naj strašijo še tako, mi se jih ne bojimo. Le korajžijo in z veliko večino glasujemo za demokratsko stranko v torek 3. novembra, pa

bo sreča junaška in zmaga naša. Seve, kadar so splošne volitve, se v našem cenjenem in visokopostovanem mestu Euclidu nič kaj preveč ne razburjamo. Kadar imamo pa županske volitve, o ja, takrat je pa vse na nogah in rompom, da je kar fletno.

Preteklo soboto so nekatere žene napravile Pepci oziroma Mrs. Geo Metric iz 227. ceste, mal surprise party. Bila sta presenečena pri Mr. in Mrs. Sintič na Arms ave. Razšli smo se pozno v noč vsi skupaj prav židane volje.

France Petek se ženi in jaz komaj čakam, da mu bom šel za tovariša. Smola je samo ta, da ne ve, katero bi vprašal. Torej kadar bo kaj gotovega, bom že povedal. Jaz ga tolažim, češ, se bo že katera urajmala. Po drave.

A. P.

ODVETNIŠKA ZBORNICA

Enajst sodnikov, ki so bili odobreni od Clevelandске odvjetniške zbornice, je bilo ta teden odobrenih tudi od Citizens lige. Na 3. novembra bo treba izvoliti 9 od 15 okrajnih sodnikov. Sodnijska služba bi ne smela biti pehanje za delo, ampak bi morala biti priznanje sposobnosti. Odvjetniška zbornica priporoča v ponovno izvolitev sledeče sodnike:

Alva R. Corlett
Harrison W. Ewing
George Kerr
Samuel E. Kramer

Za apelatno sodnijo priporoča sodnika P. L. A. Liegley, ki ima v tem oziru največ izkušnje in zaupanja.

IZ DOMOVINE

—Izseljenska zbornica na vidiku. Po dolgoletnem prizadevanju Družbe sv. Rafaela za varstvo slovenskih izseljencev in njenega zaslužnega predsednika g. p. Kazimirja Zakrajška, je sklical g. dr. Marko Natlačen, ban dravske banovine, anketo o izseljenski zbornici, ki se je vršila na izseljenskem oddelku kralj. banške uprave v Ljubljani. Anketa so se udeležili g. podban dr. Stanko Majcen, načelnik dr. Mayer, šef dr. Karlin, dr. Marina je zastopal dr. Žizek, rav. Zveze za tujski promet, odsotnega g. knezoškofa dr. Rožman, na je zastopal g. kanonik Jos. Volc, odsotnega g. župana dr. Adlešiča je zastopal g. Herbert Svetel, g. p. Kazimir Zakrajšek, predsednik Rafaelove družbe, podžupan dr. Ravnihar kot predsednik sklada za podpiranje izseljencev, g. referent Fink in urednik "Rafaela" g. Josip Premrov.

V daljšem in krepko zasnovanem referatu je predsednik Rafaelove družbe g. Kazimir Zakrajšek pojasnjeval in utemeljeval nujno potrebo po ustanovitvi izseljenske zbornice, ki bi se lahko imenovala tudi izseljenski institut. Po zgledu drugih narodov, ki imajo sijajno urejeno skrbstvo za svoje izseljence, naj bi tudi srce Slovenije Ljubljana, dobila prepotrebni izseljenski institut, ki bi oskrboval v narodnem, verskem, kulturnem in pa v vseh mnogovrstnih ozirih naše rojake, ki so odrezani od našega narodnega telesa in sedaj žive in se potapljajo v ogromnih tujih morjih po vseh delih sveta. Naši izseljenci so nam poslali po naročilu Narodne banke iz Zagreba leta 1935 vsoto 192,000,000 dinarjev, zato je krvavo potrebno, da se tudi naša država, zlasti slovenski narod začne z večjim razumevanjem in ljubeznijo brigati in skrbeti za svoje rodne brate in sestre, katerih imamo danes nad pol milijona v inozemstvu.

Po tem nadvse zanimivem poročilu je podal referat tudi g. referent Fink, ki je tudi s

svoje strani utemeljeval potrebo ustanovitve izseljenskega instituta.

K besedi se je oglasil g. podžupan dr. Ravnihar, ki je pozdravil grandiozno zasnovano g. p. Zakrajška o izseljenskem institutu in prosil, naj bi se k sodelovanju povabila vsa naša narodna društva, kakor Braničbor, Klub koroških in primorskih Slovencev.

Načelnik g. dr. Mayer, ki je tudi soglašal z ustanovitvijo instituta, je prosil, naj bi se delo v bodočem institutu uredilo tako, da ne bi trpelo delo banovinskih izseljenskih uradov.

O raznih inozemskih institutih je poročal g. Jos. Premrov, ki je na konkretnih zgledih pojasnil, koliko skrbi in ljubezni polagajo za svoje izseljence naše sosedne države in prosil, naj bi se tudi v Ljubljani čimprej otvoril izseljenski institut, ki bi nazledoval iste cilje kot jih imajo inozemski izseljenski instituti.

G. pomočnik bana dr. Stanko Majcen, kakor tudi vsi ostali člani ankete so toplo pozdravili zamisel instituta v Ljubljani. G. pomočnik je prosil, naj bi Rafaelova družba predložila vse potrebne tožadve predloge in prošnje merodajnim ministrstvom v Belgradu in banski upravi v Ljubljani, da se ideja o izseljenskem institutu čim prej realizira, kar bo gotovo pozdravil ves slovenski narod, posebej pa nad pol milijona naših zseljencev v inozemstvu.

Da se je anketa o izseljenskem institutu vršila, gre za sluga banu dr. M. Natlačen, ki je pokazal globoko razumevanje za naše izseljence po širnem svetu in njihove kričeče potrebe.

—V Ljubljani so umrli: — Gdč. Marica Ferlič, trgovska sotrudiča pri tvrdki F. Kollmann. — Gospa Ivana Kante. — Viktor Ribič, artiljerijski narednik. — Gdč. Marija Tšutlik, bivša blagajničarka v kavarni "Slon."

MALI OGLASI

Odrpto v nedeljo

Ves dan v nedeljo si lahko ogledate hišo, ki je naprodaj na 980 Addison Rd., severno od St. Clair Ave. Cena je samo \$1.500. V hiši so stanovanja za štiri družine. Pokličete lahko tudi po telefonu: Washington 1022.

(258)

Naprodaj je

hiša za eno družino. Cena samo \$1.500.00. Hiša se nahaja na 6427 Spilker Ave., blizu Addison Rd. Odrpto ves dan v nedeljo. Pokličete: Washington 1022.

(258)

NAŠE CENE!

Prata, cela ali pol, ft. 20c
Domače sveže klobase, ft. 22c
Narezana slanina, ft. 30c
Pork šolder, celi, ft. 17c
Rajzeve, krvave klobase, 6 za 25c
Surovo maslo, ft. 34c
Slani krekerji, 2 ft. boxa 17c
Jack Frost sladkor, 25 ft. \$1.33
Olje, kvort 25c
Red Star moka, 24 1/2 ft. \$1.05

Se vljudo priporočam slovenskim gospodinjam.

LOUIS OSWALD

17205 Grovewood Ave.

Izgubil se je

velik mizarški oblič, med E. 73. in 55. cesao. Kdor ga prinese nazaj, dobi nagrado. Louis V. Grant, 947 E. 70th St.

Domače klobase!

Imamo ječne, krvave in mesene sveže klobase. Najbolj sveže meso, dobro s špehom zabeljeno, zraven je pa domač majaron. Le pridite in se boste prepričali, da so naše klobase najboljše. Se toplo priporočamo. Posiljamo tudi po pošti.

Mr. in Mrs. John Russ
951 E. 69th St.

Posebnosti za soboto!

Grahašči piščanci in kokoši od 4 do 6 funtov težke, po 24c funt. Sveži vampi po 12c ft. Male suhe šunke 22c funt. Novo domače kisllo zelje, finega okusa po 6c funt. Okusne ječne in krvave klobase po 5c vsaka. Lepa zaloga doma soljenega in prekajenega mesa. Se vljudo priporočam vsem gospodinjam.

Anton Ogrinc
6414 St. Clair Ave.

SPECIALS

Friday - Saturday

Blue Valley Butter lb. 35c

Selected No. 1 Eggs, doz. 29c

Home-grown Pumpkins, lb. 2c

New, Large Chestnuts, lb. 11c

Soap Chips, 5 lb box 25c

Pure Cane Sugar, lb. 5c

Pels Naptha Soap, 10 bars 40c

Spech Food Store

1100 E. 63rd St.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

SLOVENSKO PODJETJE
BLISS ROAD COAL &
SUPPLY CO.

Najbolji premog in drva.
Pokličite KENMORE 0808
22290 ST. CLAIR AVE.

Anton Žnidarsič

MLEKARNA
6302 Edna Ave.—HENDERSON 7963
Se priporoča

MI POPRAVLJAMO
pralne stroje vseh
izdelkov, dalje vse električne predmete in radije.
Postrežba in deli po zmerjeni ceni. Radio tibi vseh izdelkov.

KREMLAR & RENKO
RADIO & APPLIANCE
COMPANY
6518 St. Clair Ave.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebšćine
za dom.
6303 GLASS AVE.
HENDERSON 2978

Cimperman Coal Co.

1261 Marquette Rd.

HENDERSON 3113

DOBER PREMOG IN TOČNA
POSTREŽBA

Se priporočamo

F. J. CIMPURMAN
J. J. FRERICKS

POLITICAL ADVERTISEMENT

IZVOLITE

sodnika

BURT W.

GRIFFIN

na Common Pleas sodnijo

POLITICAL ADVERTISEMENT

POLITICAL ADVERTISEMENT

Join Our
**ACCORDION
OR GUITAR BAND**

\$1 A WEEK pays for EVERYTHING

NEW INSTRUMENT! including
5 MONTHS PRIVATE LESSONS!
5 MONTHS BAND TRAINING!

If you're interested in accordion or guitar playing this special offer is your best chance to get started. Play accordion and guitar are easy to play and real fun. Easy to carry. Here's what you get: a brand new accordion or guitar, 5 months of private weekly lessons, 5 months of weekly band rehearsals and all lesson material.

WE TEACH YOU TO PLAY!

Come In! No Obligation! Periods Limited!

Just pay a small deposit on the accordion or guitar—and take it home. Then only \$1.10 a week. Students of the accordion are taught the famous Howell-Aretta System of modern accordion study—and we teach you how to play. Guitar students are taught Irene Lawrence Famous System. Join now! Never before have you been able to get an offer such as this. Band rehearsals now starting. Come in at once. Bring your parents. No obligation.

S M E R D A S
MUSIC AND FURNITURE HOUSE
5800 BROADWAY
OPEN EVENINGS

Kaj je vse to republikansko zavijanje o socialni varnosti

Ali zares ne bo konca predrznosti in zlobnega zavijanja dejstev vzlic temu, da je resnica enostavna in da številke jasno govorijo? Kar je resnica na stvari, je enostavno to-le:

1. Zakon o socialni varnosti pomenja, da boste imeli kaj denarja v starih letih.
2. Kar to Vas stane, je malo centov na teden—vse to pride k Vam nazaj z obrestmi vred, pa naj ste delali le eno samo leto ali naj delate, dokler ne dosežete starosti 65 let. Ako kdo umre pred to starostjo, se pokojnikov družini izplača naenkrat celotni znesek, ki odgovarja 3 in pol odstotkom vseh mezd, zasluženih po letu 1936; ta celotni znesek pa je mnogo večji kot kar je delavec za živega vplačal v sklad.
3. Delodajalec mora prispevati najmanj toliko, kolikor Vi sam. Denarja, ki sta ga prispevala delodajalec in delavec, ne more vlada vporabljati za nikako drugo svrhu kot v svrhu, da plača Vam, kar Vam pride.
4. To je bolj varna in koristonosna investicija kot ako vlagate svoje prištednje v hranilnico ali pa kupite federalne bonde.
5. To vse pomenja, da nikak človek, moški ali ženska, ne bo več revež, ko bo 65 let star. To je povišanje plače, ne pa znižanje plače.

REPUBLIKANCI SO IZJAVILI, DA VAM HOČEJO ODVZETI TO ZAVAROVANJE

DEMOKRATJE SO DRŽALI SVOJO BESEDO Z LJUDSTVOM in so zavarovali delavce te dežele proti nezaposlenosti, potrebi in revščini v starosti.

Zakon o socialni varnosti je postavil podlago za bodoči blagor širokih mas našega prebivalstva, pa nikako laganje, intrigriranje in zlobno zavijanje dejstev ne more spremeniti stališča hvaležnih in zavednih državljanov.

ZAVZEMITE SE ZA VARNO BODOČNOST ZA SEBE IN SVOJO DRUŽINO!

VOLITE ZA

ROOSEVELT-a in GARNER-ja

Morski jastreb

PREVEL — A. Š.

Sakr-el-Bahr ga je pogledal s pogledom, v katerem se je zrcalilo oboje: presenečenje in nevolja.

"Praviš, da je nespametno pridobiti izpreobrnjenca za prapor našega gospodarja Mohameda?" je rekel. "Pojdi in poglej v koran, pa boš videl, kakšna je dolžnost vsakega pravovernega muslimana. In pomisli, o sin Asadov, da v svoji mali modrosti, ko zaničuješ one, na katere je padla milost Alahova, zaničuješ s tem tudi mene in svojo lastno mater!"

Jezen, toda premagan je Marzak odstopil za korak ter si jezno grizel ustne, dočim je Asad pokimal z glavo in se pritrjevalno nasmehnil.

"Učen si v pravi veri, o Sakr-el-Bahr," je rekel. "Ti si oče modrosti, kakor si oče hrabrosti." Nato pa je pozdravil Jesperja Leigha, katerega je sprejel v islam ter ga imenoval Jasper-Reisa.

Ko je bilo to opravljeno, sta bila Jasper in Ali odpuščena, kakor tudi janičarji, ki so odšli ter zavzeli svoja mesta ob vratih. Nato je paša tlesnil v dlani, nakar so prispeli sužnji, katerim je ukazal, naj prineso jedil, Sakr-el-Bahra pa

je povabil, naj sede poleg njegovega na divan.

Sužnji so prinesli najprvo vodo, da sta si umila roke. Nato so položili pred njiju meso v omaki z jajci, olivami in raznimi začimbami.

Asad je prelomil kruh in svečano rekel: "Bismillah!" in pomolil prste v vodo, nakar sta storila isto za njim Sakr-el-Bahr in Marzak. Nato pa je povabil Sakr-el-Bahra naj se posluži jedil in obenem naj pove svojo zgodbo.

Ko mu je Sakr-el-Bahr ustregel in ko ga je Asad spet pohvalil, mu je Marzak zastavil neko vprašanje.

"Ali si podvzel to nevarno vožnjo v daljno tujo deželo samo zato, da si se polastil onih dveh sužnjev?"

"To je bil samo del mojih namenov," je hladno odgovoril korzar. "Šel sem na morje v službi islama in rezultat tega jadrnanja je tu."

"Ampak takrat še nisi vedel, da bo ta holanska jadrnica prekrizala tvojo pot," je rekel Marzak, ki je samo ponovil besede, katerih ga je naučila njegova mati.

"Da nisem vedel?" je ponovil Sakr-el-Bahr ter se samozavestno nasmehnil, tako samo-

zavestno, da je bil Asad povsem zadovoljen že prej, preden je čul njegov odgovor: — "Ali nisem imel zaupanja v Alaha, Vsemodrega, Vsevednega?"

"Izborni odgovorjeno, prav po koranu!" je Asad prisrčno potrdil.

Toda Marzak se še ni smatral za premaganega. Bil je natančno poučen po svoji pretkani sicilijanski materi.

"In vendar je pri vsem tem nekaj, česar ne razumem," je mrmral.

"Alahu je vse mogoče," je rekel Sakr-el-Bahr z glasom, v katerem je bilo slutiti želo rahle ironije.

Mladeč se mu je poklonil: "Pa povej mi, o mogočni Sakr-el-Bahr," je rekel, "kako to, da ko si došel do tistih daljnih obali, da si vzel s seboj samo dvojce sužnjev, ko bi jih s svojim številom dobil lahko petdesetkrat toliko?"

In mladeč je pogledal v zagoreli korzarjev obraz, Asad pa je namršil čelo, zakaj baš to so bile misli, ki so rojile že tudi njemu po glavi.

Zdaj je postalo potrebno, da se je Sakr-el-Bahr zatekel k laži, da se je opral. Vedel je,

da na to vprašanje ne bo mogel odgovoriti z nobeno visokodonečo frazo islama. Pojasnilo je bilo potrebno in on se je zavedal, da ne more dati nobenega takega pojasnila, ki ne bi vsaj nekoliko šepalo.

"Kar se mene tiče," je rekel, "sta bila tista dva ujetnika ugrabljeni iz prve hiše, na katero smo zadeli, in njiju ugrabitev je povzročila nekoliko hrupa. Poleg tega pa je bila noč, ko smo pristali in nisem si drznil izpostavljati življenja svojih ljudi s tem, da bi se ž njimi preveč oddaljil od ladje, s čemer bi se nam utegnili odrezati povratek."

Marzak je opazil, da je čelo njegovega očeta Asada še vedno nagubano.

"In vendar ti je Othmani prigovalarjal," je dejal, "da napadeš neko spečo vas, v kateri ni nihče vedel o vaši navzočnosti. Ti pa tega nisi hotel storiti."

Asad je ob teh besedah zvedavo pogledal, Sakr-el-Bahr pa je videl, da zdaj njegova stvar slabo stoji.

"Ali je res tako?" je vprašal Asad ter pogledal od svojega sina na svojega kapitana.

Sakr-el-Bahr se je poslužil visokega tona. Z izzivalnim očesom je srečal Asadov pogled. Dalje prihodnjič

TREBUŠNE PASOVE IN ELASTIČNE NOGAVICE
Imamo v polni zalogi. Pošljemo tudi po pošti.
Mandel Drug Co.
15702 Waterloo Rd. Cleveland, O.

Ignac Slapnik, st.

CVETLIČAR
6102 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 1126

Zavarovalnina VSEH VRST

Se priporočamo

HAFFNER'S Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

POLITICAL ADVERTISEMENT POLITICAL ADVERTISEMENT

The Cleveland Bar Association priporoča in odobruje sledeče:

Court of Appeals

X P. L. A. Lieghly

Court of Common Pleas

X George P. Baer

X Alva R. Corlett

X John P. Dempsey

X Joy Seth Hurd

Term Commencing Jan. 5, 1937

X Samuel E. Kramer

Term Commencing Jan. 6, 1937

X Alvin J. Pearson

Term Commencing Jan. 7, 1937

X Lee E. Skeel

Term Commencing Feb. 9, 1937

X Harrison W. Ewing

Unexpired Term Ending Dec. 31, 1938

X George Kerr

Probate Court

X Nelson J. Brewer

Ta priporočila so rezultat glasovanja 1633 odvetnikov v Cuyahoga kraju.

Odvetniki vedo, kdo so dobri sodniki

VPRAŠAJTE SVOJEGA ODVETNIKA

Izrežite ta oglas in ga nesite s seboj v volivno koč

THE CLEVELAND BAR ASSOCIATION

STANLEY ORR, President

JUDICIAL CAMPAIGN COMMITTEE

By H. A. Spring, Chairman

K. V. Nicola, Manager

POLITICAL ADVERTISEMENT POLITICAL ADVERTISEMENT

Življenjepis FRANK J. KUSA

kandidata za sodnika okrajne sodnice

NEDOVRŠEN TERMIN, KI SE KONČA 31. DEC. (6 TEDNOV)

Stanuje na 5481 E. 135th St., Garfield Heights, O. Rojen je bil 5. junija 1905 v Clevelandu. Graduliral je iz South High šole. Adolbert kolegija in Western Reserve odvetniške šole. Bil je izvoljen mirovnim solnikom v Garfield Heights za 4 leta, ter ponovno izvoljen za 4 leta. Kandidira za nedovršen termin, ki traja samo šest tednov.

POLITICAL ADVERTISEMENT POLITICAL ADVERTISEMENT

SLOVENCİ IN BRATJE HRVATJE,

VOLITE ZA

Joseph MOHAR-JA

ZA

OKRAJNEGA KOMISARJA
(County Commissioner)

Ta urad je velevažen za nas Slovence, ker ima opraviti s starostno pokojnino, z vse vrste relinim vprašanjem in sploh vsemi gospodarskimi vprašanji, ukajočimi se Cuyahoga okraja.

Ako smo že zastopani pri mestni vladi, bodimo zastopani tudi pri okrajni vladi in to v osebi našega rojaka

JOSEPH MOHARJA

kateriga vsi dobro poznate kot poštenega trgovca. Z njegovo izvolitvijo bomo Slovenci natančno vedeli kako se porabi naš denar, ki ga vedno plačujemo za okrajne namene.

JOSEPH MOHAR ime boste dobili v koloni pod
Union Party

SVETE'S FLOWER SHOPPE
MISS FRANCES SVETE, lastnica
6120 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 4814
CVETLICE ZA VSE NAMENE
Točna posrežba—smerni cene.

POLITICAL ADVERTISEMENT

Okrajni rekorder
LY BARGER
je izvršil sijajen rekord

V zadnjih štirih letih je okrajni rekorder Donald F. Lybarger napravil v svojem uradu sljajen rekord, za katerega mu da priznanje vsak državljan v tem okraju.

Ta njegov rekord ga upravičuje za ponovno izvolitev. Ako izvolite Mr. Lybargerja ponovno v ta urad, ste lahko zasigurani, da bo ta urad najboljši uradovan.

POLITICAL ADVERTISEMENT POLITICAL ADVERTISEMENT POLITICAL ADVERTISEMENT POLITICAL ADVERTISEMENT

PODPIRAJTE VAŠE ŠOLE

PRINESITE PODVIG

VOLITE ZA ŠOLSKI DAVEK

Ako volite "Yes," boste dali svojim otrokom najboljšo priliko za izobrazbo.

ZMANJŠA velikost razredov

NADOMESTI izrabljeno opremo

PRESKRBI potrebne pripomočke

PRESKRBI knjige zastonj

USTVARI igrališča

IZBOLJŠA in popravi poslopja

DOBRE ŠOLE so potrebne

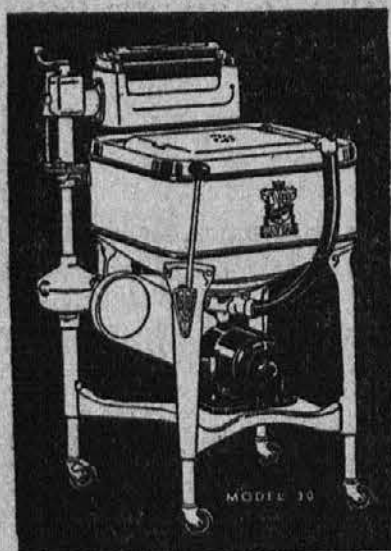
DOBRE ŠOLE bodo izboljšale vrednost vaše lastnine

DOBRE ŠOLE preskrbe vašemu otroku priliko v življenju

TA DAVEK JE POTREBEN ZATO:

1. Za vašega otroka je prilika **SEDAJ**, on ne more čakati na izobrazbo.
2. Šolski sistem se vzdržuje s svojimi dohodki.
3. Šolski dohodki so se znižali za 47%, od česar je država nadomestila samo 25%.
4. Cene vsemu, kar šole kupujejo, se stalno dvigajo.

VOLITE "YES" ZA SCHOOLS LEVY

LIBERALEN POPUST NA VAŠEM STAREM PRALNIKU

Zamenjajte ga za nov, moderen Maytag in imeli boste najlepše pralne dneve. Uredi se udobna odplačila.

Zakaj lastovati nekaj manj kot

MAYTAG!

• Ekonomija je v Maytag kakovosti, prihranitev časa in udobnosti, prihranitev obleke v njega skrbnem pranju. Pralniki so se menjali zadnja leta, toda obdržava Maytag odlično mesto v delu, boljšem, hitrejšem pranju, za manj stroškov pri pranju. Primerjajte iz enega kosa vlit aluminast čeber, gyrtator pralni obrat in valjšni izžemalec vode, z navadno pralno konstrukcijo. Videli boste, zakaj se izplača lastovati Maytag.

GRDINA & SONS

6019 St. Clair Ave.

HENDERSON 2088

15301 Waterloo Rd.